

Ny høymesseliturgi for Bakkehaugen menighet

november 2013

I. SAMLING

1. Forberedelse

Kirkerommet er åpent og klargjort fra kl. 10.30

Det er da anledning til å tenne lys og sitte i stillhet, i ettertanke og bønn. De som gjør tjeneste i gudstjenesten tilstreber å ta hensyn til dette. Lydprøver og korøvelser avsluttes innen klokka 10.45. Bakkehaugen menighet bruker normalt Karsten Ærø's gudstjenestemusikk.

Klokkeringing

Når klokken er 11.00 avsluttes klokkeringingen og klokkeren går frem til lesepulten og sier:

ML: La oss være stille for Gud

Kort stillhet.

Tre bønneslag med kirkeklokken

2. Preludium og inngangssalme

I Bakkehaugen ønsker vi at gudstjenesten ofte starter med en prosesjon hvor flest mulig at de medvirkende i gudstjenesten deltar (dette inkluderer også flest mulig av dem med frivillig tjeneste). Det er alltid prosesjon når det er dåp i høymessen (med dåpsbarn og dåpsforeldre som deltakere) og ved høytidsgudstjenester.

Menigheten står under prosesjonen, og også under inngangssalmen.

Dåpsmugge bæres inn i prosesjonen og settes i døpefonten. Ved særskilte anledninger kan nattverdelementene også bæres inn og settes på alteret, normalt står de allerede på alteret ved før gudstjenestens begynnelse.

3. Inngangssord

L: Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den hellige ånds samfunn være med dere alle.

M: Amen

Eller

L: Nåde være med dere og fred fra Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

M: Amen

Inngangssordene kan ledsages av noen korte ord eller innslag som angir gudstjenestens særpreg og tema.

4. Samlingsbønn

ML: La oss takke og be.

ML: Hellige Gud, vi er samlet for ditt ansikt
For å møte din kjærlighet og sannhet.
Send oss din Ånd
og gjør oss åpne for det du vil gi oss.
La ditt ord slå rot i våre hjerter,
Så Kristus lever i oss, og vi blir ett i deg
Og tjener deg i alle ting.
Vi ber i Jesu navn. Amen.

eller

ML: Hellige Gud, vi er samlet for ditt ansikt. Send oss din Ånd og gjør oss åpne for det du vil gi oss. Vi ber i Jesu navn. Amen

Alternativt kan liturgen velge en annen samlingsbønn fra liturgiermen om dette passer bedre til dagens tema og karakter. Tekstene for dagens bønn kan også ved særskilte anledninger benyttes som samlingsbønn.

5. Bønnerop KYRIE

M: Kyrie eleison. Gud Fader, miskunne deg.
Kriste eleison. Herre Krist, miskunne deg.
Kyrie eleison. Hellig Ånd, miskunne deg.

Liturg (gudstjenesteforberedende gruppe) kan bestemme at annet bønnerop brukes og om man eventuelt skal bruke kyrielitani.

6. Lovsang GLORIA

Utvidet Gloria ved høytidsdager og ved andre særskilte anledninger.

L: Ære være Gud i det høyeste

M: og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i.

Vi lover deg, vi priser deg, vi tilber deg, vi opphøyer deg. Amen.

Dåp i høymessen følger etter Gloria og avsluttes med de siste versene av dåpssalmen

Det kan avtales at dåpsfamilien(e) medvirker under dåpen.

Menigheten bruker dåpslys og dåpsduer.

II. ORDET

Menigheten blir sittende under de to første tekstlesningene.

7. Første lesning

L: La oss høre Herrens ord.

ML: Det står skrevet hos / i.....

Lesningen avsluttes med:

ML: Slik lyder Herrens ord.

8. Bibelsk salme / Salme

Når det er dåp og ved andre spesielle anledninger kan det kun være en kort stillhet mellom lesningene. Alternativt kan liturg velge at kun den ene leseteksten benyttes når det er nødvendig for helheten i gudstjenesten.

9. Andre lesning

ML: Det står skrevet hos / i

Lesningen avsluttes med:

ML: Slik lyder Herrens ord.

10. Evangelium

Salme / Hallelujaomkved

Evangelielesningen kan innledes og avsluttes med et hallelujaomkved eller en kort salme.

Menigheten står under hallelujaomkvedet og lesningen. På høytidsdager og ved andre særskilte anledninger er det evangelieprosesjon under hallelujaomkvedet. Evangelieteksten leses normalt fra lesepult eller prekestol, med unntak av de gangene det velges en evangelieprosesjon med lesning fra midtgangen i kirkeskipet.

L: Det står skrevet i evangeliet etter.....

Lesningen avsluttes med:

L: Slik lyder det hellige evangelium.

11. Preken

Predikanten preker normalt over evangelieteksten. Når første eller andre lesetekst er satt opp som prekentekst, kan denne teksten leses her. På høytidsdager, og når det ellers er ønskelig, kan prekenen begynne med en kort innledningsdel før prekenteksten leses.

12. Musikkmeditasjon

Eventuelt kort musikkmeditasjon på orgel eller annet instrument. Alternativt kan det her være korsang.

13. Trosbekjennelsen CREDO

Trosbekjennelsen leses. Etter at ny liturgisk musikk er godt innarbeidet kan det vurderes om også denne skal synges. Hovedsakelig benyttes den apostoliske trosbekjennelsen. Den nikenske trosbekjennelsen (NoS 945) benyttes på høytidsdager, men anbefales også benyttet ved enkelte andre gudstjenester gjennom året. Trosbekjennelsen ledes normalt av liturgen. Når det er dåp i gudstjenesten faller trosbekjennelsen bort på dette stedet.

ML / L: La oss bekjenne vår hellige tro.
Menigheten står under trosbekjennelsen.

A: Jeg tror på Gud Fader, den allmektige,
himmelens og jordens skaper.

Jeg tror på Jesus Kristus,
Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den hellige ånd,
født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus,
korsfestet, død og begravet,
fór ned til dødsriket,
stod opp fra de døde tredje dag,
fór opp til himmelen,
sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen
for å dømme levende og døde.
Jeg tror på Den hellige ånd,
en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn,
syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse
og det evige liv.
Amen.

14. Salme

Salmen kan falle bort dersom trosbekjennelsen synges.

III. FORBØNN

15. Kunngjøringer

Klokkeren gir her en kort og poengtert informasjon til menigheten. Utfyllende informasjon kan gis på gudstjenesteark, i våpenhuset, på kirkekaffen eller på annen måte. Noen ganger kan ansatte eller

frivillige i menigheten inviteres til kort fortelle noe mer utfyllende om et bestemt arbeidsfelt eller et kommende arrangement. Menighetens takkoffer anbefales kort og poengtert.

Til sist kunngjøres hvem som er stedt til hvile siden siste gudstjeneste.

ML/L: Vi reiser oss og minnes dem fra vår menighet det er holdt gravferd for siden sist vi var samlet.

Menigheten reiser seg.

Navnene på de avdøde leses opp.

Kort stillet.

ML/L: Vær nær hos alle sørgende.

Lær oss å telle våre dager så vi kan få visdom i hjertet.

Amen.

16. Syndsbekjennelse

L: La oss bøye oss for Gud og bekjenne våre synder.

Liturg kneler ved alteret under syndsbekjennelsen.

A: Gud, vær meg nådig!
Jeg har syndet mot deg og sviktet min neste
Med tanker og ord,
Med det jeg har gjort
Og med det jeg har forsømt.
Tilgi meg min synd for Jesu Kristi skyld.
Skap i meg et rent hjerte
og gi meg kraft til nytt liv ved din hellige Ånd.
eller
Gud vær meg nådig.
Tilgi min synd for Jesu Kristi skyld.
Skap i meg et rent hjerte,
og gi meg kraft til nytt liv ved din hellige Ånd.

Annen syndsbekjennelse kan også benyttes. Det avgjøres av liturg.

17. Løfteord

Liturg reiser seg fra kneleskammelen og vender seg mot menigheten.

L: Guds ord sier: Dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renses oss for all urett.

18. Forbønn

Liturgen velger om forbønnsalternativ A, B eller C brukes.

Liturgen kan også bestemme at litani / fredslitani (i fastetida) skal brukes

Forbønnsalternativ A

L: La oss be for kirken og verden.

L: Evige Gud, himmelens og jordens skaper, vi takker og lovpriser deg for all din godhet mot oss. Vi ber for ditt skaperverk. Hjelp oss å forvalte det til beste for hverandre. Led folk og nasjoner til å leve i fellesskap og fred. Bevar vår konge og hans hus. Gi visdom og mot til alle som har lederansvar blant oss. *(Vi ber...her kan det følge konkrete bønner som har sammenheng med dagen eller tema for gudstjenesten).*
Fri oss fra misunnelse og mistenksomhet, og hjelp oss til å leve i fred og forsoning.
Gud vi ber.

Menighetssvar:

M: Herre vår Gud hør vår bønn. La ditt rike komme.

La din vilje skje. Herre, hør vår bønn.
Synges med Karstein Ærøs melodi.

- L:** Vi ber for alle som lever i fattigdom. Vær vern og ly for dem som er på flukt fra krig og katastrofer. Vi ber om fred i Jerusalem og for alle som knytter sitt håp til denne byen. Vi ber for det forsvarsløse liv. Vær nær hos alle som er syke og som trenger hjelp. Vi ber for alle som savner fellesskap og tilhørighet. Hold din vernende hånd over barnet i mors liv. Hjelp dem som utsettes for vold og overgrep. *(Vi ber...her kan følge konkrete bønner som har sammenheng med dagen eller tema for gudstjenesten)*
Gjør oss til tjenere som kan lytte, lindre og lege. Gud, vi ber.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

- L:** Vi ber for den verdensvide kirke. Gi enhet mellom alle troende. La evangeliet gi frihet og glede i alle land, og vær nær alle forfulgte.
Vi ber for vår biskop og for alle med lederansvar i vår kirke. Vi ber for Bakkehaugen menighet. Styrk oss gjennom Ordet og Sakramentene. La gudstjenester og menighetsarbeid være preget av din Ånd. Gi ansatte og frivillige medarbeidere glede og mening i arbeidet. *(Vi ber for de som er døpt i dag (den/de dømte nevnes med fornavn), for deres foreldre, faddere og andre som står dem nær). Vi ber for våre konfirmanter. Hjelp dem å finne sin vei gjennom livet. La dem kjenne seg omsluttet av din kjærlighet. Gud vi ber.*

Menighetssvar:

M: *Se over....*

- L:** Gode Gud, vi ber for de fellesskap hvor vi hører til, i hjem og familie, i menighet, vennekrets og nabolag. Vi ber for våre barnehager, skoler og studiesteder, for bedrifter og arbeidsplasser og for de som sliter med å finne arbeid. La troskap og respekt prege alle våre fellesskap.
Vi ber for våre eldre og for de som sliter med sykdom og helse. Vi ber for menighetens misjonsprosjektet i Thailand. La vårt samarbeid bidra til håp og vekst i arbeidet. La oss til slutt legge frem for Gud det hver og en av oss har på hjertet.
(stillhet til bønn)
- L:** Gud vi ber.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

Forbønnsalternativ B

L: La oss be for kirken og verden

L: Allmektige, evige Gud, vi takker deg og priser ditt hellige navn, for du er god, og din barmhjertighet tar aldri slutt. Vi ber for den verdensvide kirke. Gi enhet mellom alle troende. La evangeliet ha fremgang i alle land. Se i nåde til det folk som du gav dine løfter i den gamle pakt. Styrk forkynnere og misjonærer og alle som strider troens gode strid *(Vi ber for... aktuelle bønneemner kan nevnes)*. Hold oss fast i din sannhet. Det ber vi deg om, Gud.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

- L:** Vi ber for Bakkehaugen menighet. Gi oss mot og vilje til å tjene deg. Styrk oss gjennom Ordet og sakramentene, så vi får kraft og vilje til å stå sammen mot onde krefter. Kall

konfirmantene våre til et liv i tro og tjeneste. (Vi ber om...aktuelle bønneemener kan nevnes). Led oss ved ditt ord og din visdom. Det ber vi deg om, Gud

Menighetssvar:

M: *Se over....*

L: Vi ber for mennesker som har det vondt, for syke og ensomme, for hjemløse, for flyktninger og krigsofre, for alle som lider urett og er undertrykt, for dem som nylig har kommet til landet vårt. (Vi ber for...aktuelle bønneemener kan nevnes). Hjelp oss å verne om menneskets verd fra livets begynnelse til livets slutt. Det ber vi det om, Gud.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

L: Vi ber for verden. Bevar alle jordens folk fra flom og tørke, og velsign oss med godt og tjenelig vær. Gi oss vilje til å ta vare på jorden du har gitt oss. Gi fred og frihet for folk og nasjoner, rettferdighet i samfunn og arbeidsliv, velsignelse over arbeidet vårt, og evne og vilje til å dele rettferdig. (Vi ber om...aktuelle bønneemener kan nevnes). Gi oss din fred. Det ber vi deg om, Gud.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

Her kan følge:

L: I stillhet vil vi nå legge frem for deg det hver og en av oss har på hjertet.
(*stillhet til bønn*)

L: Gud vi ber.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

Forbønnsalternativ C

L: La oss be for kirken og verden.

L: Far i himmelen. Takk for at du har skapt oss, og takk for at du skapte jorden vi bor på. Takk for at du kjenner oss og elsker oss. Hjelp oss til å ta vare på hverandre og på alt det du har skapt. Gud vi ber.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

L: Kjære Jesus. Du fant venner du kunne glede deg sammen med og gråte hos. Takk for evnen vår til vennskap. Hjelp oss å være tilstede for hverandre. La alle mennesker fine noen de kan stole på. Du har vist oss at alle mennesker er like viktige og like verdifulle. Vær hos alle som lider på grunn av uforstand eller ondskap. Hjelp oss til å kjempe mot undertrykkelse og urett. Gud vi ber.

Menighetssvar:

M: *Se over....*

L: Gode hellige Ånd. Du viser oss veien vi skal gå. Gi oss vilje og kraft til å gå den. Gi oss visdom og styrke så vi kan stå sammen. Du har kalt oss til å være din kirke. Kom til oss med dine gaver, og hjelp oss til å være lys og salt i verden. Gud vi ber.

Menighetssvar:

M: Se over....

Her kan følge:

L: I stillhet vil vi nå legge frem for deg det hver og en av oss har på hjertet.
(*stillhet til bønn*)

L: Gud vi ber.

Menighetssvar:

M: Se over....

IV. NATTVERD

19. Forberedelse av måltidet

Liturg bestemmer eventuelt om særlig ordning skal brukes. Liturg avgjør når "Nattverdordning for særlige anledninger" brukes (ikke i høymessen).

Salme og menighetens takkoffer

Takkofferet blir normalt tatt opp i kirkebenkene. Når innsamlingen er ferdig og salmen nærmer seg slutten, kommer de som har samlet inn gaven frem til utsiden av alterringen hvor de gir offerposene til presten. Om det skal samles inn ved gang rundt alteret, kan avgjøres fra gang til gang. (Offeret tas opp ved gang rundt alteret på julaften.)

Ved begynnelsen av salmen går presten ut i prestesakristiet og tar på seg messehakelen. Når presten kommer tilbake til alteret legges en passende mengde brød på disken og vin helles i kalken.

Bønn for gavene

L: Evige Gud, din er jorden og det som fyller den. Alt vi eier tilhører deg. Av ditt eget gir vi deg tilbake. Ta imot oss og våre gaver i Jesu navn. Amen.

Menigheten er ikke med i siste del av takkebønnen for gavene, den leses av liturgen.

20. Takksigelse og bønn

Hilsen PREFASJONSDIALOG

L: Herren være med dere

Menigheten reiser seg og synger:

M: Og med deg være Herren.

L: Løft deres hjerter.

M: Vi løfter våre hjerter til Herren.

L: La oss takke Herren vår Gud.

M: Det er verdig og rett.

Innledende lovprisning PREFASJON

Den innledende prefasjonen som liturgen fremsier eller messer er knyttet til kirkeåret. En utvalgt prefasjonen (ett av fire alternativer) for treenighetstiden følger her: Karsten Ærø's musikk benyttes som regel for menigheten og dersom presten messer.

L: I sannhet verdig og rett er det at vi alltid og alle steder takker deg, allmektige Gud, evige Far, ved Jesus Kristus, vår Herre. Han er det levende brød som kommer ned fra himmelen og gir verden liv, så den som kommer til ham, ikke skal hunge, og den som tror på ham, aldri skal tørste. Ved ham lovsynger englene din herlighet, og din menighet i himmelen og på jorden priser ditt navn med samstemmig jubel. Med dem vil også vi forene våre røster og tilbedende synge:

Hellig SANCTUS

- A:** Hellig, hellig, hellig er Herren Sebaot.
All jorden er full av din herlighet. Hosianna i det høyeste.
Velsignet være han som kommer i Herrens navn. Hosianna i det høyeste.
- L:** Vi takker deg, all godhets kilde. Du sendte din Sønn. Han ble korsfestet og stod opp fra de døde. Han åpnet skriftene og åpenbarte seg for sine venner da han brøt brødet og gav dem.
Nå ber vi deg: La din Ånd komme over oss og over dine gaver, så våre øyne åpnes, og vi kjenner ham igjen som vår korsfestede og oppstandne Frelser.

Innstiftelsesordene VERBA

- L:** Vår Herre Jesus Kristus, i den natt da han ble forrådt, tok han et brød, takket, brøt det, gav disiplene og sa:
Ta imot og spis! Dette er min kropp som gis for dere.
Gjør dette til minne om meg.
Likeså tok han kalken etter måltidet, takket, gav dem og sa: Drikk alle av den.
Denne kalk er den nye pakt i mitt blod som utøses for dere så syndene blir tilgitt.
Gjør dette så ofte som dere drikker det, til minne om meg.
- (L:** Stort er troens mysterium.
A: Kristus døde. Kristus stod opp. Kristus skal komme igjen.)
- L:** Hellige Gud, gi oss brennende hjerter, så vi i undring og glede tar vare på ditt ord og viser barmhjertighet mot den som lider. Bli hos oss, også når vi tviler og sørger. Gå med oss, inntil savn og smerte har veket for evig jubel og lovsang.

Herrens bønn

Herrens bønn leses (eller synges) i ny tekstform.

- A:** Vår Far i himmelen.
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld,
slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen

21. Nattverdmåltidet

Fredshilsen PAX

- L:** Guds fred være med dere.
M: Guds fred være med deg.

Du Guds Lam AGNUS DEI

- A:** Du Guds Lam, som bærer verdens synder, miskunne deg over oss.
Du Guds Lam, som bærer verdens synder, miskunne deg over oss.
Du Guds Lam, som bærer verdens synder, gi oss din fred.

Utdeling

L: Kom, for alt er ferdig

Utdelingsmåte varierer mellom intinksjon i korttrappa og kontinuerlig knelende nattverd.

I Bakkehaugen menighet benyttes glutenfrie oblater og avalkoholisert vin.

I forbindelse med nattverden legges det til rette for at de som ønsker det kan tenne lys i lysgloben.

Utdelingsord

L/ML: Dette er Jesu legeme. Dette er Jesu blod
eller

L/ML: Kristi kropp, gitt for deg. Kristi blod, utøst for deg.

Etter siste gruppe gir liturgen og nattverdmedhjelperen Jesu legeme og Jesu blod til hverandre. Når den siste gruppen har kommet tilbake til plassene sine, leser liturgen tilsigelsesordene:

L: Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus har nå gitt oss sitt hellige legeme og blod som han gav til soning for alle våre synder. Han styrke oss og holde oss oppe i en sann tro til det evige liv. Fred være med dere.

22. Måltidets avslutning

Takkebønn

ML/L: Vi takker deg, nådige Gud, du som gjennom brødet og vinen har gitt oss del i Jesu Kristi seierrike død og oppstandelse. Styrk oss ved din Ånd til vitnesbyrd og tjeneste i verden.
Amen.

Liturgen kan velge annen takkebønn. Menigheten er ikke med på avsluttende del av takkebønnen.

V. SENDELSE

23. Salme

Under denne salmen reiser menigheten seg og blir stående til velsignelsen og bønneslagene er ferdig.

24. Lovprisning og velsignelse

L: La oss prise Herren!

Om menigheten ikke alt står, reiser menigheten seg nå

M: Gud være lovet. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

L: Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. +

M: Amen. Amen. Amen.

Liturgen velger om den aronittiske eller andre velsignelser skal brukes. Den aronittiske er den normale i Bakkehaugen.

Tre ganger tre bønneslag.

Under bønneslagene kneler liturgen ved alteret. Liturgen reiser seg så og vender seg mot menigheten med tegn til at alle kan sette seg ned.

25. Postludium

Menigheten sitter under postludiet.

Under særskilte gudstjenester kan det legges opp til resesjon («utgangsprosesjon»).
Ved de gudstjenestene kommer punkt 26, utsendelse før prosesjonen.

26. Utsendelse

L: Messen er til ende. Gå i fred og tjen Herren med glede.

Liturgen kan om ønskelig gå ned midtgangen i kirken og hilse menigheten ved kirkedøren.
Det anbefales at presten etter utsendelsen også minner om invitasjonen til kirkekaffe når dette arrangeres.

VI. DÅP

I Bakkehaugen menighet er det som en normalordning maksimalt 3 dåp under samme gudstjeneste.
Det planlegges slik at det i løpet av en måned også er gudstjenester uten dåp.

Etter GLORIA, går liturg fra alteret og bort til døpefonten.

L: I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.

L: Med takk og glede tar Bakkehaugen menighet imot barnet / barna som i dager kommet til Guds hus for å bli døpt.

L: Gud har gitt oss livet og skapt oss til fellesskap med seg. Etter sitt ord og løfte tar Gud imot oss i dåpen og frelser oss fra synd og død. Vi forenes med Jesus Kristus til et nytt liv, og innlemmes i den kristne kirke.

L: For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. (Joh. 3,16)

Her kan presten eventuelt si noe kortfattet om den aktuelle dåpshandlingen

L: La oss høre hvor vennlig Jesus tar imot barna og åpner Guds rike for oss:

Følgende tekstlesning leses gjerne av en representant fra dåpsfølgene.

ML / L: De bar små barn til Jesus for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem. (Mark 10,13-16)

L: La oss takke og be:

ML / L: Evige Gud, du har skapt oss i ditt bilde, og i dåpen kaller du oss med navn. Vi takker deg for NN (fornavn til alle dåpsbarn nevnes), som i dag skal døpes. Hold din vernende hånd over henne/ham/dem, Gi kjærighet og visdom til alle som har del i ansvaret og omsorgen for henne/ham/dem. Gud hør vår bønn. Amen.

Ordet om dåpen og troen

L: La oss høre vår Herre Jesu Kristi ord om dåpen og troen:

Følgende tekstlesning leses gjerne av en representant fra dåpsfølgene

ML / L: Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler. Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende. (Matt 28, 18-20)

Tekstleser går ned fra lesepult. Klokker trekker lesepult litt tilsiden.

Forsakelsen og troen

L: La oss sammen bekjenne forsakelsen og troen, som vi døver våre barn til.
Menigheten reiser seg.

A: Jeg forsaker djevelen og alle hans gjerninger og alt hans vesen.
Presten snur seg mot alteret

A: Jeg tror på Gud Fader, den allmektige,
himmelens og jordens skaper.
Jeg tror på Jesus Kristus,
Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den hellige ånd,
født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus,
korsfestet, død og begravet,
før ned til dødsriket,
stod opp fra de døde tredje dag,
før opp til himmelen,
sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen
for å dømme levende og døde.
Jeg tror på Den hellige ånd,
en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn,
syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse
og det evige liv.
Amen.

Bønn ved døpefonten

Presten heller vannet i døpefonten og plasserer muggen på et lite bord ved siden av.

L: Herre Jesus Kristus, takk for dåpens vann, som ved ditt ord er en nådens kilde. I dåpen frir du oss fra syndens og dødens lov, og forener oss med deg i den seier du vant ved din død og oppstandelse. Gi *henne / ham / dem* som døpes, nytt liv ved din hellige Ånd.

Dåpssalme

Her synger vi dåpssalmen. Eventuelt kan enkelte vers synges mellom hver dåp. I Bakkehaugen menighet synges vanligvis de siste versene av dåpssalmen som en avslutning av dåpsliturgien, før Dagens bønn.

Dåpshandlingen

L: Hva heter barnet?
Den som bærer barnet, sier barnets fornavn.

L: Vil dere at NN skal døpes til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og oppdras til et liv i den kristne forsakelse og tro?

*Den som bærer barnet, foreldre og faddere svarer: Ja
Liturgen ber bønnen før og etter korstegningen med åpen håndflate vendt mot barnet.*

L: Gud bevare din utgang og din inngang fra nå og til evig tid. Jeg tegner deg med det hellige korsets tegn + til vitnesbyrd om at du skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og tro på ham.

L: NN, etter vår Herre Jesu Kristi ord og befaling døver jeg deg til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

Mens dette sies, øser liturgen med hånden rikelig med vann over hodet til den som døpes, tre ganger. Liturgen legger så, etter at han har tørket hodet med en klut, hånden på den døptes hode og sier:

L: Den allmektige Gud har nå gitt deg sin hellige Ånd, gjort deg til sitt barn og tatt deg inn i sin troende menighet. Gud styrke deg med sin nåde til det evige liv. Fred være med deg.

*Under dåpshandlingen blir det tent et dåpslys fra påskelyset.
Presten mottar nå lyset fra medhjelperen og gir dette til en av fadderene.*

L: Jesus sier: «Jeg er verdens lys». Og dette lys skal også skinne for NN.

Den som bærer dåpsbarnet løfter det høyt opp og viser dåpsbarnet frem til menigheten.

L: Dette er NN, vår søster / bror i Kristus

L: Duen er symbolet på Den hellige Ånd. Ta imot dåpsduen hvor vi har skrevet inn navnet og dåpsdatoen til NN. Den skal henge på dåpstreet vårt i her i kirken for å minne oss på dåpsbarna våre. Neste år får dere en invitasjon til å få dåpsduen med dere hjem som en gave fra menigheten.

Liturgen gir dåpsduen til en av fadderene, som henger opp duen på dåpstreet når dåpsfølget går tilbake på plassene sine. Når det er flere dåpsbarn sies det ved dåpsbarn numer to og tre kun: Ta imot NN sin dåpsdue.

L: Kjære menighet. Gjennom dåpen setter Gud oss inn i sin verdensvide kirke og gir oss del i Jesu kall og oppdrag. La oss stå sammen i vitnesbyrd og tjeneste, inntil dagen kommer da alt det skapte skal bli forløst ved vår frelser, Jesus Kristus.

L: Vil foreldre og faddere reise seg.
Dere er vitner om at *NN / disse barna* er døpt med den kristne dåp. Sammen med vår menighet og hele kirken har dere fått et hellig ansvar: å vise omsorg for *henne/ham/dem*, be for *henne/ham/dem*, lære *henne/ham/dem* selv å be og hjelpe *henne/ham/dem* til å bruke Guds ord og delta i den hellige nattverd, så *hun/han/de* kan leve og vokse i den kristne tro.

Foreldre og faddere setter seg

L: Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i sin rike miskunn har født oss på ny til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde. (1. Peter 1,3)

Dåpssalmen

Vi synger de siste versene av dåpssalmen. Presten går for alteret. Gudstjenesten fortsetter med Dagens bønn.

Andre punkter som følger av Bakkehaugens ordning for høymesse:

1. Forrettende prest har ansvar for et kort forberedende møte for alle medvirkende i gudstjenesten kl. 10.15 – 10.25.
2. Alle lydprøver og øvelser avsluttes senest 10.45.
3. Kirkerommet er åpent for stillhet og bønn en halv time etter at høymessen er avsluttet. Medvirkende kan i denne perioden starte opprydningen, men ta hensyn til ønsket om stillhet i kirkerommet.
4. Det oppmuntres til at medliturg / klokker bruker hvit diakonalba.

5. *Det utarbeides alternative faste programhefter / agender for høymesse med og uten dåp. Den liturgiske musikken skal kopieres inn i programheftet. Programheftene skal kunne benyttes uavhengig av valg av forbønn e.l.*
6. *Høymessen feires normalt ved at presten står foran alteret (ad orientem). Dersom liturg skal stå bak alteret (versus populum) anbefales det at det benyttes et fremskutt alterbord.*
7. *Kirketjener har ansvar for å fylle inn opplysninger i dagsregister umiddelbart etter gudstjenesten. Forrettende prest skal selv fylle ut enkelte av rubrikkene som vedrører liturgen.*
8. *Salmetavlene benyttes dersom salmenummer ikke er anført i agende.*
9. *Det settes opp et hyggelig og presist skilt ved inngangen til kirkerommet som minner om at kirkerommet er et hellig rom og hvor det oppfordres til stillhet..*
10. *Lekebordet bakerst i kirken utvikles videre og det arbeides med hvordan dette kan fungere best mulig samtidig som leken og aktivitetene der ikke unødig forstyrrer høymessens ro og verdighet. Lekebordet flyttes eventuelt til menighets salen.*
11. *Informasjon om menighetsarbeid, semesterplan og annen relevant info er alltid tilgjengelig i våpenhuset.*
12. *Liturgen har ansvar for at brød og vin som er til overs behandles på verdig vis (se liturgipermens punkt 8.56). I Bakkehaugen menighet ønsker vi å ta de konkrete anbefalingene om hva som ligger i dette på alvor. Anbefalingene knytter seg særskilt opp mot det økumeniske Limadokumentet, som også Den norske kirke har tilsluttet seg.*

Det skal tilstrebes å innvie en passende mengde brød og vin, slik at det er minst mulig innviet brød og vin til overs etter nattverdmåltidet. Liturg og medliturger anbefales å spise opp det nattverdrødet som er til overs og drikke opp vinen. Om liturg og medliturger ikke ønsker / evner å spise nattverdrødet og drikke vinen, kan oblater som er til overs oppbevares til senere bruk, og vinen kan helles ut på gresset utenfor kirkeveggen (Samme sted som dåpsvannet helles ut). Dette uttrykker at vinen som en frukt av jorden bringes tilbake til jorden. Innviet vin skal ikke helles tilbake i vinflasken. I praksis delegeres denne oppgaven til kirketjener.